Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau		BaO
Instellingsnummer		60988
Instelling		Vrije Basisschool
	directeur	SERGE HIROUX
	adres	Waversebaan 81 - 3050 OUD-HEVERLEE
	telefoon	016-40.44.58
	fax	016-38.92.43
	e-mail	serge.hiroux@scarlet.be
	website/URL	
Inrichtende macht/Bestuur		970111 - VZW Comité voor Onderwijs Annuntiaten te HEVERLEE
	adres	Naamsesteenweg 355 - 3001 HEVERLEE
Scholengemeenschap		121939 - Leuven-Zuid te HEVERLEE
	adres	Naamsesteenweg 355 - 3001 HEVERLEE
CLB		114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
	adres	Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
Tijdstip doorlichting		van 26 oktober 2009 tot 29 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam		
Inspecteur-verslaggever		Willy De Herdt
Teamleden		Guido Aerts
Deskundige(n) behorend tot de administratie		nihil
Externe deskundige(n)		nihil
Datum van bespreking met de instelling		12 november 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING ... 3
2 RELEVANTE KENMERKEN ... 4
3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING ... 5
3.1 (Leer)prestaties in de focus ... 5
3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 5
3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 5
4 KWALITEITSPROFIEL ... 6
5 RESULTATEN ... 8
5.1 (Leer)prestaties ... 8
5.2 Schoolloopbaan ... 11
5.3 Tevredenheid ... 11
6 ASPECTEN VAN DE WERKING ... 12
6.1 Algemeen ... 12
6.2 Personeel ... 12
6.3 Logistiek ... 13
6.4 Onderwijskundig ... 13
7 STERKTES EN ZWAKTES ... 15
7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is ... 15
7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren ... 15
7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren ... 15
8 ADVIES ... 16
9 REGELING VOOR HET VERVOLG ... 17

1 INLEIDING

Van 26 oktober 2009 tot 29 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Recente nieuwbouw, verhuizing,…
- Onstabiel personeelsbestand (opeenvolgende wissels, veel tijdelijke vervangingen).

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :
Leergebied
Nederlands
wereldoriëntatie

Gewoon lager onderwijs :
Leergebied
Nederlands
Leergebiedoverschrijdende ET
ICT

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Personeelsorganisatie
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

De vrije basisschool ‘Heilig Hartinstituut Oud-Heverlee’ krijgt na deze schooldoorlichting een gunstig advies. Dit advies is gebaseerd op de doorgelichte leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling en Nederlands en ICT in de lagere afdeling. Voor deze leergebieden blijkt uit het leerlingenwerk, de onderwijspraktijk, het aanbod en de eigen evaluaties dat de school haar maatschappelijke opdracht in voldoende mate vervult. Ze biedt kwaliteitsvol onderwijs aan. In de kleuterafdeling zijn mede door het basisniveau van de kleuters en door de aandacht voor het taalonderwijs de opbrengsten voor Nederlands goed, niettegenstaande dit leergebied onvoldoende systematisch bewaakt en opgevolgd wordt. In de lagere afdeling tonen outputgegevens voor de leergebieden Nederlands en wiskunde aan dat de leraren de eindtermen realiseren. Uit haar deelname aan externe proeven blijkt de aandacht van de school voor externe evaluatie. De resultaten van de leerlingen op deze proeven wijzen op zeer goede opbrengsten voor dit leergebied. De leerprestaties zijn van een hoog niveau. Daarbij heeft het schoolteam zelf voldoende oog voor bij te sturen elementen en wil het hieraan werken.

De school heeft een vrij stabiele leerlingenpopulatie zowel wat betreft het aantal leerlingen als wat betreft de instroomkenmerken van de kinderen. De schoolbevolking weerspiegelt in grote mate de sociale achtergrond van de bevolking. De meeste kinderen komen uit sociale middengroepen en hogere sociale klassen uit de buurt. De verwachtingen die de ouders aan het onderwijs stellen, zijn hoog. De school probeert die te beantwoorden maar de werking is evenzeer gestoeld op het pedagogisch project voor de basisoefenscholen van het Heilig Hart. Daarin worden een degelijke opvoeding en een totale ontwikkeling van de persoonlijkheid van de kinderen vooropgesteld. De school maakt dit ook waar. Er is een rustige werksfeer en respectvolle omgang met de kinderen in een veilig en ordelijk leerklimaat. Alhoewel het schoolleven dit schooljaar anders verloopt wegens de bouwwerken worden praktische en organisatorische moeilijkheden opgevangen door het schoolteam. De leraren stellen zich flexibel op en proberen met veel inzet het schoolleven op een aangename wijze te organiseren.

Er zijn verscheidene nieuwe leerkrachten en collega’s die een nieuwe functie hebben, wat een opdracht betekent voor de mentor en de titularissen. Door de collegialiteit en de vlotte informele contacten zijn er weinig startproblemen. De komst van stagiairs van het opleidingsinstituut van de eigen scholengroep en van nieuwe leerkrachten geeft ook kansen om nieuwe ideeën op te doen voor de onderwijspraktijk. Hiervoor staan de ervaren leerkrachten open wat resulteert in vernieuwingen op de klasvloer maar ook op schoolniveau.

In de kleuterafdeling is de impact van de leerplannen klein. De kleuterleraren gebruiken in hun planning het ‘Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool’ maar ze brengen nadien niet in kaart in welke mate ze dit ook realiseren. Ook door het ontbreken van een kindvolgsysteem vermindert de doelgerichtheid van het onderwijs. Er is wel een ruim aanbod om de taalvaardigheid van de kleuters te verhogen maar de inspanningen die kleuterleraren hiervoor doen zijn wel divers. Er is momenteel geen referentiekader waardoor de ontwikkeling van de kinderen niet nauwgezet wordt opgevolgd. De schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters brengt wel aan het licht dat er doorgaans weinig moeilijkheden zijn. De leraren beseffen dat er onduidelijkheid is en kijken uit naar de invoering van een nieuw kindvolgsysteem. Dit is gepland voor het huidige schooljaar en kan een oplossing bieden voor de gebrekkige planning en opvolging voor dit leergebied. Men kan hierbij te rade gaan bij collega’s van de scholengroep die voor dit aspect wellicht al expertise hebben opgebouwd.
Voor het leergebied wereldoriëntatie krijgen de kinderen veelvuldig kansen om de wereld en zichzelf te verkennen. De thematische werking is voldoende rijk om de belangstelling van de kinderen te wekken en hen verder te stimuleren.

In de lagere afdeling is het onderwijs voor het leergebied Nederlands zeer degelijk uitgebouwd. De leraren zorgen ervoor dat de leerlingen eerst de instrumentele vaardigheden grondig verwerven. Ze maken goed gebruik van de mogelijkheden van de leerlingen om daarna de bredere taalvaardigheid aan te spreken en verder te ontwikkelen, door het gebruik van taaltaken en later door het plannen van geïntegreerde taalgebruikssituaties. Hierdoor beantwoordt het onderwijs in de Nederlandse taal sterk aan de uitgangspunten van de decretale eindtermen voor dit leergebied.
Er is een goed evenwicht tussen het onderwijs in de receptieve vaardigheden (lezen en luisteren) en de productieve vaardigheden (spreken en schrijven). Naast het technisch lezen levert het schoolteam veel inspanningen om het plezier in lezen te bevorderen. Door het aanbieden van verscheidene spreek- en schrijfvormen schenken de leraren veel aandacht aan de productieve taalvaardigheden. Het overkoepelend domein taalbeschouwing biedt een goed evenwicht tussen enerzijds de studie en het gebruik van de taalsystematiek en anderzijds het nadenken over taal en taalgebruik.
De vorderingen van de leerlingen worden systematisch in kaart gebracht, zowel door toetsen uit het

onderwijsleerpakket als door genormeerde toetsen. Na de analyse hiervan wordt indien nodig herinstructie of remediëring gepland. Voor een aantal aspecten gebruiken leraren kwalitatieve foutenanalyses om de oorzaken van fouten te onderzoeken. Bij de remediëring is zowel de groepsleraar als de differentiatieleerkracht betrokken. Indien nodig worden grote klasgroepen opgesplitst.

De school heeft al een hele weg afgelegd op het gebied van ICT (informatie- en communicatietechnologie). De kleuters kunnen op een speelse wijze kennis maken met de computer. Op basis van de decretale eindtermen ligt er een oplijsting voor van de reeds gebruikte ICT-toepassingen. Daaruit blijkt een duidelijke opbouw. Jongere leerlingen oefenen vooral instrumentele vaardigheden voor Nederlands en wiskunde. Naarmate ze ouder worden, wordt ICT aangewend in meer domeinen en leergebieden. Het aanbod en de oefeningen worden breder: creëren met ondersteuning van ICT, communiceren, presenteren en informatie opzoeken, verwerken en bewaren. In de derde graad wordt het zelfstandig leren met ondersteuning van ICT geïntegreerd nagestreefd, telkens met interessante en uitdagende toepassingen. Tijdens de bijgewoonde lessen bleek duidelijk dat de leerlingen al over heel wat ICT-vaardigheden beschikken. Leerlingen leren hier veel van elkaar. In de zelfstandige werkvormen is ICT-gebruik een vaste waarde.

De school wil de onderwijskwaliteit, die op een aantal aspecten zeer behoorlijk is, nog verbeteren. De leerkrachten nemen het voortouw in verschillende en diverse werkgroepen. Het rendement van dit schoolverbeteringswerk kan toenemen indien vooraf wordt vooropgesteld waartoe dit moet leiden. Door het formuleren van specifieke, meetbare, concrete en haalbare doelen kan nadien ook een heldere evaluatie gemaakt worden.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leraren hanteren voor Nederlands weinig of niet de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplannen van het net. Voor dit leergebied is er nog geen leerplanimplementatie geweest. Om de inspanningsverplichting te garanderen, noteren de kleuteronderwijzers wekelijks een aantal ontwikkelingsaspecten of subdoelen van deze aspecten op de weekplanning. Daartoe raadplegen ze het 'Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool' en maken ze een keuze. Er is geen bewakingssysteem in voege om na te gaan of de volledigheid en een voldoende didactische frequentie worden nagestreefd en of de keuze leidt tot een harmonieus aanbod. Het Ontwikkelingsplan wordt niet gebruikt als referentiekader om de klaspraktijk kritisch te bekijken. Daardoor kan de school niet aantonen of de verwachtingen in het Ontwikkelingsplan effectief gerealiseerd worden. De meeste leidsters gebruiken in hun planning doorgaans enkel een opsomming van activiteiten en documentatiebronnen.
- Het kleuteronderwijs biedt een ruim aanbod om de taalvaardigheid van de kleuters te verhogen. De inspanningen die kleuterleraren hiervoor doen zijn wel divers. Het is geen gewoonte om de verwachtingen voor dit leergebied te bewaken over de thema's heen waardoor de leidsters weinig zicht hebben op de realisatie van de doelen voor dit leergebied. Het formuleren van concrete toetsbare of observeerbare doelen die nadien geëvalueerd worden, is eerder uitzonderlijk.
- Uit resultaten van een test bij vijfjarigen blijkt dat de meeste kinderen veeleer weinig problemen hebben inzake leesvoorwaarden. De analyse van deze test geeft aan op welke gebieden kinderen eventueel moeten extra begeleid worden in hun ontwikkeling. Om kinderen individueel of in kleine groepen te ondersteunen zijn differentiatieleerkrachten aangesteld. Bij de oudste kinderen is de specifieke hulp nog maar pas opgestart. De planning toont aan dat men hier niet op een planmatige wijze te werk gaat. Er is wel een overzicht beschikbaar van hulpmiddelen maar er zijn geen concrete en verifieerbare doelen voor de hulp aan de kinderen met ontwikkelingsmoeilijkheden beschikbaar. Eventuele aangrijpingspunten om een beginsituatie vast te stellen halen leerkrachten uit eigen ervaring of extern onderzoek. De afdeling heeft geen kindvolgsysteem meer waarin duidelijke verwachtingen inzake de vorderingen van de kinderen zijn weergegeven. Men voorziet de invoering van een nieuw kindvolgsysteem in de loop van dit schooljaar. De leidsters maken nu kennis met nieuwe observatielijsten maar tot afspraken hierover is het team nog niet gekomen.
- Het taalaanbod bestaat doorgaans uit activiteiten die zowel het receptieve als het productieve taalgebruik beogen. Welke specifieke en gegradeerde streefwoordenschat per thema wordt nagestreefd, is niet uit de planning op te maken. Er is op afdelingsniveau ook geen duidelijkheid wat de verwachtingen naar de kinderen zijn. Bovendien is er geen gradatie in doelen beschikbaar. Het aanbod in de speelwerkhoeken is taalstimulerend, er is aandacht voor pictografische voorstellingen en kinderen krijgen een aanbod dat spontaan aansluit op hun mogelijkheden.
- De kleuterafdeling beschikt over voldoende ontwikkelingsmateriaal om de taalontwikkeling te stimuleren – er is nog geen duidelijkheid over het gradueel gebruik ervan. Er is ook variatie aan boeken in de boekenhoek aanwezig. De hoeken worden aangepast aan het lopende thema. De ICT-mogelijkheden worden aangewend om de taalvaardigheid te bevorderen. Kinderen kunnen hiervan naar hun interesse gebruik maken.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Het kleuteronderwijs biedt voldoende kansen opdat de kinderen basiscompetenties verwerven om zichzelf en de omgeving te exploreren en om zelfstandig informatie te verwerken. De kinderen worden gestimuleerd om met interesse, openheid en respect de natuur, de mens en de maatschappij te verkennen. De aandacht die gaat naar de ontwikkeling van de zelfsturing en het planmatig werken, zoals dat in de ontwikkelingsdoelen in het domein 'tijd' wordt beoogd en ook als apart ontwikkelingsdomein is voorzien in het 'Ontwikkelingsplan', is doorgaans gering. De kinderen krijgen wel mogelijkheden om zelfstandig informatie te verwerven. Het systematisch stimuleren hiervan heeft groeikansen.
- De kleuterleraren werken niet met het leerplan van dit leergebied en hebben dit ook maar beperkt ter beschikking. De kennismaking met het leerplan stond enkele jaren terug in de focus met als doel een verticale leerlijn op te stellen. Daarvan is nog maar weinig gerealiseerd.
- De leraren maken werk van een themavoorbereiding. Er zijn nieuwe afspraken over de weekplanning wat enerzijds leidt tot een gemeenschappelijke structuur maar ook tot een summiere planning. Er staan wekelijks enkele ontwikkelingsaspecten in de focus maar er zijn doorgaans geen concrete doelen beschikbaar die duidelijk maken wat leidsters precies van de kleuters verwachten.
- Door het interne informele overleg binnen de afdeling komen de leerkrachten wel tot spontane afspraken. Inhoudelijk is er weinig gradatie bij de uitwerking van de thema's over de groepen heen.
- De thema's volgen over het algemeen de jaarkring alhoewel er in sommige groepen ook verrassend creatieve en uitdagende onderwerpen aan bod komen. Die zijn meestal niet kindbetrokken geformuleerd. Doorgaans hebben de kleuters weinig inbreng bij de themakeuze en –uitwerking.
- De thema's worden projectmatig uitgewerkt. De meeste kleuteractiviteiten houden verband met het actuele thema. Er zijn verscheidene speelwerkhoeken verrijkt vanuit het thema en in sommige groepen is een themahoek ingericht. Vooral bij de oudste kleuters geeft de thema-uitwerking kansen tot exploreren en experimenteren, onder meer door de inrichting van ontdekhoeken.
- De thema-uitwerking biedt voldoende kansen aan de verschillende domeinen van dit leergebied. Conform het pedagogisch project beogen zowel de keuze van de thema's als de uitwerking ervan een brede persoonlijkheidsontwikkeling. Hoewel de uitwerking van de thema's voldoende werkelijkheidsgericht verloopt, zijn de uitstappen als belevende waarneming in aantal gereduceerd. Dit heeft te maken met het invoeren van de maximumfactuur. Door de kostenbeheersing zijn er uitstappen waarvoor verplaatsing met betalend openbaar vervoer nodig is, geschrapt.
- Het kleuteronderwijs beschikt over voldoende ontwikkelingsmateriaal om thema's wereldoriënterend uit te werken. De nieuwe afspraken over aspecten van tijd en het gebruik van ontwikkelingsmaterialen en kalenders dragen bij tot het verwerven van het dagelijks tijdsbesef.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De lagere afdeling levert inspanningen om zicht te krijgen op de globale opbrengsten van het onderwijs. Voor technisch lezen en voor spelling controleert de school met de toetsen van het leerlingvolgsysteem of de resultaten voldoen aan de verwachtingen op klasniveau. Om na te gaan hoe de leerlingen in hun schoolloopbaan vorderen, heeft het directieteam van het schoolbestuur voor alle domeinen van Nederlands toetsen ontworpen op basis van vroegere diocesane proeven. Deze toetsen bestrijken een relevant deel van de leerplandoelen voor het vierde leerjaar. Op het einde van het zesde leerjaar nemen de leerlingen deel aan door de koepel georganiseerde centrale toetsen voor Nederlands en wiskunde.

De resultaten van al deze toetsen tonen aan dat de opbrengsten voor gemakkelijk meetbare vaardigheden ruimschoots voldoen aan de verwachtingen.

- Het taalonderwijs Nederlands wordt in de lagere afdeling breder naarmate de leerlingen ouder worden. In de jongere leerjaren ligt het accent op het verwerven van de technische basisvaardigheden van technisch lezen en spellen, zonder dat de overige vaardigheden op de achtergrond geraken. In de tweede graad is er een goed evenwicht tussen cursorisch taalonderwijs en het werken met taaltaken, waarbij vaardigheden uit verscheidene domeinen stilaan meer gecombineerd worden. In de derde graad creëren de leraren heel wat taalgebruikssituaties, onder meer door doelen en inhouden uit de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie met elkaar te verweven, waardoor taal geoefend wordt in meer realistische contexten. De leraren bewaken de verticale samenhang op basis van het onderwijsleerpakket dat flexibel gehanteerd wordt.
- Het lerarenteam organiseert heel wat activiteiten in verscheidene groeperingsvormen om de productieve taalvaardigheden te stimuleren en te oefenen. Ze hanteren daarbij heel wat spreek- en schrijfvormen, die echter nog niet gradueel opgebouwd zijn. Het team heeft nog geen relatie gelegd tussen de interactieve spreekvormen en het systematisch nastreven van gesprekconventies, zodat kansen worden gemist om doelgericht de betreffende eindterm uit het leergebied sociale vaardigheden na te streven. Omdat de leraren weinig kennis hebben van de leerplandoelen en van de door de onderwijskoepel aangeboden methodische wenken, gaan ondanks de hoge kwaliteit van het spreekonderwijs, nog mogelijkheden verloren om het onderwijs voor de productieve vaardigheden gradueel op te bouwen.
- Zowel op school- als op klasniveau zijn er heel wat initiatieven om het leesplezier te stimuleren. De klasbibliotheken zijn ruimschoots voorzien van verhalende boeken. Naast de informatieve boeken die in de bovenbouw te vinden zijn, maken de oudere leerlingen geregeld gebruik van het internet om informatie te zoeken en te verwerken. De school werkt samen met de plaatselijke bibliotheek om boekenkoffers uit te lenen.
- De leraren volgen de vorderingen van de instrumentele vaardigheden systematisch op, zowel door toetsen uit het onderwijsleerpakket als door genormeerde toetsen. Deze laatste worden geanalyseerd door de zorgcoördinator om remediëring te kunnen opzetten. Voor het aanvankelijk lezen en voor spelling gebruiken leraren kwalitatieve foutenanalyses om de oorzaken van fouten te onderzoeken. De remediëring wordt vooral opgezet tijdens de zelfstandige werkvormen door het aanbieden van aangepaste taken en ondersteuning door de groepsleraar. De differentiatieleerkracht biedt hulp in grote klasgroepen, die naargelang de noodzaak opgesplitst worden.
- De leraren maken goed gebruik van de differentiatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket. Bij de oudere leerlingen differentiëren de leraren op een alternatieve manier door de organisatie van coöperatieve werkvormen. Het oefenen van het technisch lezen gebeurt in niveaugroepen, met begeleiding van leesouders of tutors uit een hoger leerjaar. Leerlingen die een voldoend hoog leesniveau behalen, schakelen op een vast moment in het schooljaar over naar het expressief lezen.
- Er is binnen het domein ‘taalbeschouwing’ een goed evenwicht tussen het aanleren van taalsystematiek, het functioneel gebruik daarvan en het reflecteren over taal en taalgebruik.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

ICT

Voldoet

Vaststellingen

- De school heeft in het verleden zowel wat betreft infrastructuur als in het oplijsten en aanschaffen van ICT-toepassingen al heel wat inspanningen geleverd, zodat de basisvoorwaarden voor het nastreven van de decretale leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zijn vervuld.
- De kleuters verwerven al een aantal instrumentele basisvaardigheden in spelvorm. De oudere kleuters krijgen kansen om de lees- en rekenvoorwaarden te oefenen op de computer, al wordt dit niet systematisch opgevolgd. De kleuterleraren gebruiken ook de computer bij het vertellen van verhalen en het terugblikken op voorbije activiteiten.
- Vrij recent is op basis van de decretale eindtermen een oplijsting gemaakt van de ICT-toepassingen die de leraren in de klas aanbieden. Daaruit blijkt dat de jongere leerlingen van de lagere afdeling vooral van instrumentele vaardigheden voor Nederlands en wiskunde oefenen. Naarmate de leerlingen ouder

worden, wordt ICT aangewend in meer domeinen en leergebieden. Andere eindtermen komen meer in de focus: creëren met ondersteuning van ICT, communiceren, presenteren en informatie opzoeken, verwerken en bewaren. In de derde graad wordt de eindterm over zelfstandig leren met ondersteuning van ICT geïntegreerd nagestreefd in waardevolle contexten door gebruik van webquests en webpaden. Het is nog een uitdaging voor de school om de vooropgestelde ICT-doelen en –toepassingen te integreren in de bestaande leerstoflijnen van de leergebieden en kwaliteitscriteria voor de ICT-toepassingen te expliciteren.

- Tijdens de bijgewoonde lessen bleek duidelijk dat de leerlingen al over heel wat ICT-vaardigheden beschikken. Op dat gebied worden zwakkere leerlingen gecoacht door sterkere leerlingen. In de zelfstandige werkvormen is ICT-gebruik een vaste waarde. In de meer complexe werkvormen die georganiseerd worden in de hogere leerjaren, voorzien de leraren telkens interessante en uitdagende ICT-toepassingen.
- De school besteedt eveneens aandacht aan de attitudinale eindtermen van ICT. Samen met het oudercomité wordt een ouderavond ingericht over veilig internetgedrag.
- Op basis van de bevraging heeft de ICT-coördinator een prioriteitenplan opgesteld, dat sterk samenhangt met haar functiebeschrijving. Het prioriteitenplan bevat, zoals dat hoort, vooral doelen en initiatieven op leraren- en schoolniveau. De ICT-coördinator werkt in de praktijk zowel aanbod- als vraaggestuurd.
- De school zet de eerste stappen in het aanwenden van ICT als ondersteuning van leerlingen met specifieke leermoeilijkheden.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Tevredenheid

5.4 Schoolloopbaan

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.2.1.1 Personeelsorganisatie

Vaststellingen

- Het schoolteam bestaat uit de directeur, de zorgcoördinator, de groepsleerkrachten en de gymleerkrachten. Daarnaast zijn er ook leraren die fungeren als differentiatieleerkrachten, soms in combinatie met een functie als groepsleerkracht. Het is de bedoeling om grote groepen te ontdubbelen en/of leerhulp te bieden in kleinere groepen.
- Er zijn momenteel een aantal tijdelijke leerkrachten in dienst ter vervanging van afwezige titularissen. De opvang van nieuwe leraren gebeurt door de directeur en de parallelcollega's. Er is ook een mentor aangesteld die de trajectbegeleiding coördineert. Hiervoor is deze leerkracht een aantal lestijden vrijgesteld. Momenteel besteedt de mentor echter de meeste tijd aan het opstellen van groeilijnen in de kleuterafdeling. Sinds dit jaar is de functie van ICT-coördinator toegewezen aan een leraar uit de eigen school.
- Alle leerkrachten hebben naast hun lesopdracht ook bijkomende taken. Ze dragen bijkomende verantwoordelijkheden in functie van de organisatie van de school en/of de pedagogisch-didactische vernieuwingen. Het uitwerken van een vernieuwingstraject gebeurt in werkgroepen. De keuze van de bijkomende verantwoordelijkheden en de inzet in werkgroepen zijn gebaseerd op onderling overleg. De meeste personeelsleden worden ingezet op de plaats waar ze het best kunnen renderen.
- De werkgroepen hebben diverse taken. Sommige zijn gericht op organisatorische aspecten van het schoolleven maar er zijn ook onderwijskundige vernieuwingen. De werking hiervan is divers. Aan de organisatie van de werkgroepen zijn een aantal eisen gesteld maar het is niet steeds duidelijk tot welk resultaat ze moeten leiden. Door het ontbreken van concrete, specifieke en meetbare of observeerbare doelen is de evaluatie nadien onduidelijk. Het is opvallend dat sommige werkgroepen vooral investeren in visievorming, andere zijn gericht op het invoeren van leerpakketten zonder vooraf de uitgangspunten en/of de inhoud van leerplannen grondig te raadplegen.
- De school fungeert als oefenschool voor de lerarenopleiding binnen de scholengroep Heilig Hart Heverlee. Daardoor hebben de leraren bijkomende taken als begeleider van aspirant-leraren. Eén leerkracht is aangesteld als contactpersoon met de lerarenopleiding.
- Er is intensief overleg tussen de scholen van de scholengroep Heilig Hart en de scholengemeenschap Leuven-Zuid. Daardoor is de directeur een belangrijk aantal dagen afwezig in de school. De impact van deze investering en de samenwerkingsverbanden op pedagogisch-didactisch gebied zijn niet voor alle onderzochte leergebieden duidelijk. Twee leraren fungeren als vestigingsverantwoordelijke en nemen indien nodig taken over.
- Door de bouwwerken zijn de meeste klasgroepen van de lagere afdeling dit schooljaar gehuisvest in een tijdelijke vestigingsplaats. De organisatie in deze vestigingsplaats vraagt van de leraren een behoorlijke flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Observaties toonden aan dat het schoolleven in beide vestigingsplaatsen ordelijk verloopt en getuigt van een respectvolle houding ten opzichte van alle participanten. De leraren hebben hierin een duidelijke voorbeeldrol.

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- het vooropstellen en bewaken van effecten
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.1.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling worden de vorderingen van de kinderen niet systematisch geregistreerd. De kleuterleraren noteren op diverse wijzen opvallende zaken maar hierover bestaan geen inhoudelijke afspraken. Indien nodig worden bijkomende observaties gedaan onder andere door de clb-medewerker. Het nieuwe kindvolgsysteem dat dit schooljaar zal worden ingevoerd is niet gekend door de kleuterleraren. Zij waren bij de keuze en de beslissing tot invoering niet betrokken. Deze leraren ervaren het ontbreken van een referentiekader om het functioneren van kinderen te beoordelen als een hiaat. Daardoor zoeken ze momenteel in bestaande observatielijsten geschikte modellen. Waartoe dit experimenteren moet leiden is niet duidelijk. Na de schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters worden individuele resultaten in kaart gebracht. Op groepsniveau worden geen conclusies getrokken. Het is de bedoeling om een oefenprogramma voor fonemisch bewustzijn in te voeren omwille van het interessant systematisch aanbod, niet omwille van aangetoonde tekorten bij kinderen.
- Er zijn geregeld leerlingenbesprekingen waaraan de titularis, de zorgcoördinator, de clb-medewerker en de directeur deelnemen. De school heeft in de verslaglegging van deze besprekingen een hiërarchie ingebouwd die de grootte van de zorgvraag van de kinderen weerspiegelt. Zo zijn er algemene dossiers die de ontwikkeling en de beginsituatie van de kinderen globaal weergeven. Er zijn ook prioritaire dossiers en crisisdossiers, voornamelijk in de lagere afdeling.
- In de lagere afdeling is er bij het evalueren van en rapporteren over sommige leergebieden geen duidelijke relatie tussen de eindtermen en/of leerplandoelen en de evaluatie.
- De visie op evalueren is groeiende. Momenteel is er overleg over het evalueren en het rapporteren wat leidt tot partiële wijzigingen maar een globale visie ligt nog niet voor.
- De evaluatie van het onderwijsleeraanbod richt zich hoofdzakelijk op cognitieve en gemakkelijk meetbare aspecten. Het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes krijgt vooral in de bovenbouw aandacht.
- De leraren beoordelen het leerlingenwerk op een positieve manier. Aanmoedigende commentaren en/of beloningen stimuleren de leerlingen om goede resultaten te behalen.
- Er is een aanzet om de toetsen van het leerlingvolgsysteem in de lagere afdeling meer aan te wenden voor interne kwaliteitszorg. Indien er een beduidend aantal leerlingen moeilijkheden heeft, wordt de leerstof herhaald en/of wordt er remediëring voorzien. Wanneer voorhanden in de leermethode maken de leerkrachten foutenanalyses om aangepaste taken te voorzien, al dan niet in zelfstandige werkvormen.
- De school organiseert eindproeven voor de leerlingen van de vierde klas. De oudste leerlingen nemen deel aan de netgebonden eindproeven. De resultaten en de vergelijking met referentiegroepen tonen aan dat de scores van een zeer hoog niveau zijn.

6.4.1.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling geven de leraren vooral informatie aan de ouders over de klaswerking via elektronische weg, via persoonlijke contacten en heen- en weermapjes. Via de werkjes van kinderen kunnen de ouders de evolutie van bepaalde aspecten volgen. Tijdens kindbesprekingen met ouders wordt er mondeling gerapporteerd op basis van de indrukken en ervaringen van de leraren, echter zonder gebruik te maken van een referentiekader. De ouders worden op de hoogte gesteld van de resultaten op de schoolrijpheidsproef.
- De rapportering in het eerste leerjaar van de lagere afdeling geeft een beeld van de beheersing van relevante aspecten van Nederlands en wiskunde. Voor wereldoriëntatie en muzische vorming worden activiteiten beschreven. Aanvullend is er aandacht voor een aantal attitudes. Het rapport maakt de ouders duidelijk of de leerlingen een voldoende niveau halen voor wiskunde, schrijven en aanvankelijk lezen.
- In de andere klassen is het beeld van de rapportering veeleer complex. Er is een rapport met cijfers op toetsen voor Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie en schriftelijk Frans. In de bovenbouw is er een tweede deel dat de productieve vaardigheden van de leerlingen beschrijft. Dit laatste deel is van een andere aard: er zijn beschrijvingen van (deel)vaardigheden of aandachtspunten met daarbij een code en een persoonlijke verbale appreciatie. In het tweede en derde leerjaar worden deze vaardigheden geïntegreerd in het eerste rapport en eveneens beoordeeld met een code en een korte verbale toelichting. Muzische vorming heeft geen plaats in de individuele rapportering. De ouders krijgen hierover mondelinge feedback tijdens leerlingenbespreking maar hiervoor zijn geen duidelijke criteria beschikbaar. Lichamelijke opvoeding wordt apart gerapporteerd: op basis van het leerplan geeft dit de beheersing van een aantal vaardigheden weer.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De globale opbrengsten van het onderwijs worden in kaart gebracht en er is een aanzet om hiervan een analyse te maken in functie van interne kwaliteitszorg.
- De behaalde scores voor Nederlands en wiskunde op centrale toetsen op het einde van de lagere school liggen beduidend boven het Vlaamse gemiddelde.
- Het onderwijs voor het leergebied Nederlands is in de lagere afdeling zeer degelijk uitgebouwd. Er is een goed evenwicht tussen receptieve en productieve vaardigheden.
- Zowel op klas- als op schoolniveau wordt er veel aandacht besteed aan de leesbevordering en het leesplezier.
- De eindtermen ICT worden in ruime mate nagestreefd.
- Er is een rustige werksfeer en respectvolle omgang met de kinderen in een veilig en ordelijk leerklimaat.
- Door de extra inspanningen en de flexibele houding van de leerkrachten verloopt het schoolleven vlot ondanks de moeilijkheden wegens de bouwwerken.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De school kan zich meer richten op de kennis en het gebruik van de leerplannen van het net.
- In de kleuterafdeling kan het onderwijs meer gericht worden op de ontwikkeling van de zelfsturing zodat de kinderen zelfstandig en planmatig leren werken. Het team kan, onder meer op basis van een duidelijk referentiekader, erover nadenken hoe dit aspect gradueel en met aandacht voor individualisering, kan opgebouwd worden
- In de kleuterafdeling kunnen de verwachtingen die men aan kinderen stelt onder andere voor het leergebied Nederlands duidelijk in kaart worden gebracht.
- In de kleuterafdeling kan de keuze en de introductie van een nieuw kindvolgsysteem meer steunen op een gezamenlijk gedragen beslissing en op een vooraf bepaald vernieuwingstraject.
- In de lagere afdeling kan nagegaan worden in welke mate de mondelinge taalvaardigheden verder verrijkt worden door het verband te leggen met de eindtermen over gesprekconventies.
- In de lagere afdeling kan de visie op evaluatie en rapportering verder ontwikkeld worden waardoor er meer samenhang en volledigheid komt.
- De impact van de pedagogisch-didactische werkgroepen kan verhoogd worden door telkens duidelijke, gefaseerde en evalueerbare doelstellingen te formuleren en op deze basis de implementatie op te volgen.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Willy De Herdt

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: